

Kje počivajo Habsburžani?

Spisal *Dominicus.*

Prednjedeželni Habsburžani, t. j. tisti, katerih dedovine so bile na Švabskem, v Alzaciji in Švici, so bili pokopani v opatiji Koenigsfeldenu, v argavskem kantonu v Švici. Od tod so bili prenešeni v benediktinski samostan sv. Blaža v Črnem lesu. Od sv. Blaža so jih šele prepeljali v njihovo poslednje počivališče, v staro vojvodsko rakev pri sv. Štefanu.

Friderik Lepi (1308—1330) se je dal pokopati v kartuzijanskem samostanu Mauerbacha, ki ga je sam ustanovil; ondi je bila tudi pokopana njegova soproga, Elizabeta Aragonska, ki je oslepela zaradi prevelikega žalovanja takrat, ko je bil njen sprog jetnik Ljudevita Bavarskega.

Oton Veseli († 1339) počiva v sredi svoje obitelji v samostanu Neubergu, ki ga je on ustanovil. — Maksimilijan, imenovan »zadnji vitez« († 1519), spi večno spanje v Dunajskem Novem mestu. — Štajerska vrsta habsburške hiše ima, uštevši Ferdinanda II., svoje pokopališče v Gradcu.

Praded rodovine pa, Rudolf Habsburški (1273—1291), si je za poslednje počivališče izvolil Speier, kjer leži tudi njegov sin Albreht (1282—1308). Španski Habsburžani snivajo večno spanje v Eskorialu, kasnejše potomce avstrijske vrste pa poltri stoletja polagajo v rakev pri očetih kapucinih na Dunaju.

Kapucinski samostan in cerkev na Dunaju na Novem trgu je ustanovila cesarica Ana, ki je prva (1618.) bila položena v novo rakev. Omenjeni samostan in cerkev sta bila dozidana za Ferdinanda II. (1622.). V tej cerkvi se nahaja cesarska rakev, v katero shranjujejo mrliče cesarske rodovine.

Rakev obstoji iz več prostorov. Spomeniki so, izvzemši onega Marije Terezije ter Franca I., jako preprosti. Mrliči leže v lesenih krstah, te pa v kositernih. V prvem prostoru, do katerega dospeš, počivajo člani starejšega, v drugem pa oni mlajšega rodu.

Kakor povedano, je ustanoviteljica rakve, cesarica Ana, prva tu našla zaželeni mir. Zraven nje je rakev njenega soproga, cesarja Matije, ki je umrl

leto dni po njeni smrti. Ferdinand II. (1619—1637) je pokopan v Gradcu. Leta 1639. v kapucinsko rakev položena mrliča sta nadvojvodi Filip Avguštin in Maksimilijan Tomaž.

Zraven Ferdinanda III. (1637—1657) so položene njegove soproge, bil je trikrat oženjen, in pa njegov sin Ferdinand IV., ki se je pet let pred očetom preselil v večnost.

Krsta Karla III., ki je umrl 1740. l., krasi dvoje laskavih napisov. S tem cesarjem je izumrl moški rod Habsburžanov.

Najkrasnejši je pač mavzolej Marije Terezije ter njenega soproga Franca I. Lotarinškega. Kar je ta vladarica dobrega storila za svojo državo, je brati na levi strani njene rakve. — Jako preprosta je rakev cesarja Jožefa II. (1780—1790). No, dasi je preprosta, je vendar draga vsakemu Avstrijcu, ker hrani kosti blagega, za Avstrijo vnetega vladarja. Tu je tudi rakev Leopolda II. († 1792), ki je vladal samo dve leti, zraven pa počivališče zadnjega nemškega volilnega cesarja ter prvega dednega cesarja avstrijskega Franca (1792—1835). Leta 1847. so semkaj k večnemu počitku spravili zmagovitega nadvojvodo Karla.

Nadalje počivajo tu: Sofija, hčerka našega presvetlega vladarja Franca Jožefa, nesrečni brat našega vladarja Maksimilijan Mehikanski, ki je dne 19. rožnika 1867. izdihnil v Kverétaru, cesar Ferdinand Dobrotljivi (1835—1848), ki se je na korist svojemu nečaku Francu Jožefu odpovedal prestolu.

Dne 5. svečna 1889. je cesarska rakev sprejela novega mrliča; bil je to nadebudni cesarjevič Rudolf, ki ga je smrt pokosila dosti prezgodaj. Za njim je prišel na vrsto nadvojvoda Viljem (1894), za tem pa oče vojakov, sivolasi nadvojvoda Albreht (1895).

Ko smo leta 1898. obhajali petdesetletnico vladanja premilega vladarja, nam je zagrenila vso slavnost grozna nesreča, ki je zadela našega cesarja. Bil je to umor deželne naše matere, bivše našeesarice Elizabete, ki je tam v hriboviti Švici dne 10. kimavca izdihnili plemenito dušo pod morilčevim bodalom. Ta plemenita gospa je bila zadnji mrlič, pridejan onim v cesarski rakvi. Dal Bog, da bi še dolgo, dolgo let ostala vrata cesarske rakve v kapucinski cerkvi zaprta ter da bi prostor, ki si ga je ondi izvolil presvetli naš vladar za zadnje svoje bivališče, ostal prazen še nebrojno let!

U boj!

*U boj junaki jezdijo,
oj, junaki čili,
svojo so mladost in kri
domu posvetili.*

*Pliskajo se sabljice
in rožljajo meči,
spevi se glase na čast
zemljici ljubeči:*